

Начало>Вашите права>Жертви на престъпления>Обезщетение>Ако искът ми следва да се разглежда в тази държава
Ако искът ми следва да се разглежда в тази държава

Естония

За кой вид престъпления мога да получа обезщетение?

Обезщетение може да бъде изплатено на жертви на тежки престъпления и на лица на издръжка на такива жертви. Тежко престъпление е деяние, наказуемо по наказателнопроцесуален ред, засягащо пряко живота или здравето на дадено лице и което води до смъртта на увреденото лице, до причиняването на сериозно увреждане на здравето или до здравословен проблем с продължителност най-малко четири месеца.

За кой вид увреждане мога да получа обезщетение?

Имате право на обезщетение, ако тежко престъпление е довело до сериозно увреждане на Вашето здраве или до здравословен проблем с продължителност най-малко четири месеца.

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на лице, което е починало в резултат от престъпление? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение?

Обезщетение от 448 EUR се изплаща на лицето, поемащо разноските по погребението на жертва на тежко престъпление. Следва да се отбележи, че лицето, поемащо разноските по погребението, не трябва да бъде роднина или лице на издръжка на жертвата.

Лицата на издръжка на жертва, която е починала в резултат на тежко престъпление, имат право на обезщетение от държавата, което се изплаща на жертви на престъпления.

Лицата на издръжка включват следните лица:

- деца на жертвата на възраст под 18 години;
- деца на жертвата на възраст 18—24 години, записани за редовно обучение;
- вдовица или вдовец на жертвата с намалена работоспособност;
- вдовица или вдовец на жертвата в пенсионна възраст;
- родител на жертвата в пенсионна възраст;
- родител на жертвата с намалена работоспособност;
- вдовицата на жертвата, която е бременна и безработна;
- родител или настойник на дете на жертвата под тригодишна възраст, който е безработен.

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на жертва, която е преживяла престъплението? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение в такъв случай?

Имате право на обезщетение, ако в резултат на тежко престъпление жертвата е претърпяла сериозно увреждане на здравето си или е настъпил здравословен проблем с продължителност най-малко четири месеца.

Право на обезщетение имат следните лица:

- деца на жертвата на възраст под 18 години;
- деца на жертвата на възраст 18—24 години, записани за редовно обучение;
- вдовица или вдовец на жертвата с намалена работоспособност;
- вдовица или вдовец на жертвата в пенсионна възраст;
- родител на жертвата в пенсионна възраст;
- родител на жертвата с намалена работоспособност;
- вдовицата на жертвата, която е бременна и безработна;
- родител или настойник на дете на жертвата под тригодишна възраст, който е безработен.

Мога ли да получа обезщетение, ако не съм гражданин на държава от ЕС?

В Естония правото на обезщетение не е обвързано с гражданство.

Мога ли да искам обезщетение от тази държава, ако живея тук или съм от тук (това е моята държава на пребиваване или гражданство), дори ако престъплението е извършено в друга държава от ЕС? Мога ли да направя това, вместо да поискам обезщетение в държавата, в която е извършено престъплението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Обезщетение се изплаща от компетентния орган на държавата, в която е извършено престъплението. Обезщетението се изплаща в съответствие със законодателството на съответната държава.

За да претендирате за обезщетение, можете да се обърнете към:

компетентния орган на съответната държава или компетентния орган на държавата, в която пребивавате;

В Естония компетентният орган е Съветът за социално осигуряване, който ще предаде молбата Ви, заедно със съпътстващите документи, на компетентния орган на другата държава.

Трябва ли първо да съм съобщил за престъплението в полицията, за да мога да претендирам за обезщетение?

Тежко престъпление трябва да бъде съобщено на полицията в срок от 15 календарни дни от датата на извършване на престъплението.

Необходимо ли е да се изчакаят резултатите от евентуално полицейско разследване или наказателно производство, преди да мога да подам иска за обезщетение?

Не е необходимо да се изчакаят резултатите от производството, за да претендирате за обезщетение; достатъчно е да сте съобщили за престъплението на полицията и да е образувано наказателно производство. Обезщетение може да бъде претендирано в срок от три години от извършването на престъплението.

Трябва ли първо да потърся обезщетение от извършителя на престъплението, ако той е бил установен?

Няма изискване, съгласно което първо трябва да потърсите обезщетение от извършителя. Когато се предоставя обезщетение, правото да се претендира за него се прехвърля на Съвета за социално осигуряване, който предявява срещу лицето, причинило вредата (извършителя на престъплението), регресен иск.

Ако извършителят не е бил установен или осъден, имам ли все пак право да поискам обезщетение? Ако да, какви доказателства трябва да представя в подкрепа на моя иск?

Имате право на обезщетение дори и ако лицето, което е причинило вредата, не е било установено или съдебното производство все още не е приключило.

За да получите обезщетение от държавата, което се изплаща на жертви на престъпления, е необходимо да представите удостоверение за образуване на наказателно производство, издадено от разследващия орган.

Ако подавате молба за възстановяване на разноски за медицинско лечение или за смърт, трябва да представите квитанции за разходите.

Има ли срок, в рамките на който трябва да поискам обезщетение?

Молби за обезщетение могат да бъдат подавани в срок от три години от датата на извършване на престъплението или от получаването на информация за извършването на престъплението.

Кои загуби и разходи се обхващат от обезщетението?

Обезщетението обхваща:

— материални (различни от морални) щети:

разходи за медицинско обслужване на понесената телесна повреда (медицинско лечение — извънболнично и болнично лечение, възстановяване) допълнителни нужди или разходи, произтичащи от увреждането (т.е. разходите, свързани с медицински грижи и помощ, временно и постоянно лечение, продължителна физиотерапия, адаптиране на жилището, специални помощни съоръжения)

постоянно увреждане (напр. инвалидност и други трайни увреждания)

загуба на доходи по време на медицинското лечение и след него (например пропуснатите доходи и загубата на възможността за заработване на доходи или понижена издръжка и др.)

обезщетение за повредени дрехи и помощни средства (например обезщетение за очила, възстановяване на разходите за нови дрехи)

— материални (различни от морални) щети:

разходи по погребение

загуба на издръжка или възможности

— психически щети:

болката и страданието на роднини или на лица, имащи право на обезщетение/обезщетение за преживели лица, ако жертвата е починала

Членовете на семейството на жертва могат да получат психологически консултации. За да получите обезщетение за психологическа помощ, е необходимо да се свържете с доставчик на услуги за подкрепа на жертвите, който след това ще изготви молбата, която трябва да бъде подписана.

Изисква се полицейско удостоверение, с което се потвърждава, че производството е образувано и че сте жертва или сте законния представител на жертвата. Доставчикът на услуги за подкрепа на жертвите ще Ви помогне да получите полицейско удостоверение.

Ще получите информация за предоставянето на обезщетение за психологическа помощ в срок от 10 работни дни. След това е възможно да се обърнете към психолог. Размерът на обезщетението на човек се равнява на минималното месечно възнаграждение (470 EUR през 2017 г.).

Как се изплаща обезщетението — чрез еднократно плащане или на месечни вноски?

Лицата на издръжка получават обезщетение, което се изплаща на месечни вноски. Медицински разноски се възстановяват като еднократна сума въз основа на квитанции за разноските.

По какъв начин моето собствено поведение във връзка с престъплението, съдебното ми досие или липсата на сътрудничество по време на производството за обезщетение могат да окажат влияние върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата, която бих получил?

Обезщетение не се изплаща, ако:

жертвата е причинила или е улеснила извършването на престъплението или причиняването на вредата чрез своето умишлено или безразсъдно поведение;

жертвата не подава сигнал за престъплението в срок от 15 дни, макар че е в състояние да го направи, и полицията не е била уведомена за престъплението по някакъв друг начин;

жертвата е била осъдена за извършване на тежко престъпление или на основание член 255, параграф 1 или член 256, параграф 1 от Наказателния кодекс, и досието ѝ не е било заличено от информационна система за съдимост в съответствие със Закона за информационната система за съдимост;

плащането на обезщетение би било неправомерно или неоснователно по други причини.

Освен това обезщетение може да бъде отказано, ако ищецът е отказал да съдейства на правоприлагащите органи при установяването на свързаните с престъплението факти, при установяването или задържането на извършителя или при доказването на вредата.

По какъв начин финансовото ми положение би могло да повлияе върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху получената сума?

Финансовото Ви положение не засяга предоставянето или плащането на обезщетение.

Има ли други критерии, които биха могли да повлияят върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата?

Всички суми, които увреденото лице получава или има право да получи въз основа на произтичащи вследствие на тежко престъпление вреди, от източник, различен от лицето, отговорно за причинените в резултат на престъплението вреди, се приспадат от обезщетението за претърпени вреди, служещо като основа за определяне на размера на обезщетението, включително обезщетението за неработоспособност, изплатено на жертвата. При определянето на размера на обезщетението се вземат предвид всички суми, изплатени на ищеца преди предоставянето на обезщетението от лицето, отговорно за причинените в резултат на престъплението вреди.

Как ще бъде изчислено обезщетението?

Изчисляване на обезщетение за частична или пълна неработоспособност

Размерът на обезщетението се изчислява въз основа на средния доход за календарен ден. Под внимание се взема и доходът, обложен със социален данък и получен през шестмесечния период преди извършването на престъплението.

Изчисляване на обезщетението за вреди, произтичащи от частична или пълна неработоспособност

Средният доход за календарен ден се умножава по тридесет, а пенсията за неработоспособност или обезщетението за неработоспособност, предоставена на лицето, се приспада от получения при умножението резултат. Обезщетението покрива 80 % от пропуснатия доход. Данни за средния доход се получават от Данъчния и митническият съвет.

Изчисляване на обезщетението за смърт на лицето, осигуряващо доходите

1. Средният доход на жертвата за календарен ден се умножава по тридесет и предоставената пенсия на преживялото лице се приспада от получения при умножението резултат.

2. Процент от сумата, получена при изчисляването в съответствие с броя на лицата на издръжка:

75 % в случай на едно лице на издръжка

85 % в случай на две лица на издръжка

100 % в случай на три или повече лица на издръжка

Обезщетява се 80 % от изчисления размер.

Съществува ли минимален или максимален размер на обезщетението, което се отпуска?

Няма минимален размер; обезщетението се изплаща, докато правоимащото лице отговаря на условията за обезщетение или до границата от 9590 EUR.

Очаква ли се от мен да посоча сумата на обезщетението в исковия формуляр? Ако е така, ще получа ли някакви указания за това как да я изчисля или относно други аспекти?

В исковия формуляр не трябва да се посочват суми.

Ако получа обезщетение за нанесените вреди от други източници (като например от работодателя ми или частна застрахователна схема), получената сума приспада ли се от обезщетението, платено от институцията/органа?

Да.

Мога ли да получа аванс от обезщетението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Авансово обезщетение може да бъде претендирано от лица, намиращи се в затруднено икономическо положение, ако те имат право на обезщетение, но неговото предоставяне е отложено.

Авансово плащане в размер до 640 EUR се предоставя въз основа на съответната молба.

Ако авансовото плащане надвишава размера на предоставеното впоследствие обезщетение, надплатената сума ще бъде възстановена.

Мога ли да получа допълващо или допълнително обезщетение (напр. след промяна в обстоятелствата или влошаване на здравето) след основното решение?

Имате правото да предоставите допълнителни фактури за разноски за медицинско лечение.

Какви съпътстващи документи трябва ли да приложа към иска си?

Удостоверение от разследващия орган

Фактури за разноски по погребение

Фактури за разноски за медицинско лечение, квитанции за медицински продукти и други

Удостоверение за смъртта на жертвата

Има ли административни или други такси, които се заплащат за получаване и обработване на исквата молба?

Не

Кой орган взема решение по исковете за обезщетение (при национални случаи)?

Съветът за социално осигуряване

Къде мога да изпратя иска (при национални случаи)?

Възможности за подаване на искви молби:

Исковата молба, подписана с електронен подпис, и сканираните съпътстващи документи могат да бъдат изпратени по електронна поща.

Формулярът за исквата молба може да бъде намерен на [уебсайта на Съвета за социално осигуряване](#).

Исковата молба, подписана с електронен подпис, следва да бъде изпратена на адрес: info@sotsiaalkindlustusamet.ee.

Исковите молби могат да бъдат изпратени и по пощата на адрес Põllu 1A, 50303, Tartu.

Исковите молби могат да бъдат подадени и чрез доставчик на услуги за подкрепа на жертвите. Данните за контакт на доставчиците на услуги за подкрепа на жертвите могат да бъдат намерени на [уебсайта на Съвета за социално осигуряване](#).

Исковите молби могат да се подават и в отдела за обслужване на клиенти на Съвета за социално осигуряване.

Необходимо ли е да присъствам по време на процедурата и/или когато се взема решение по иска ми?

Не е необходимо да присъствате.

Колко време (приблизително) отнема вземането на решение от органа по иск за обезщетение?

Решение ще бъде постановено в срок от 30 дни от получаването на последния документ.

Ако не съм доволен от решението на органа, как мога да го обжалвам?

Решението може да бъде обжалвано в срок от 30 дни от получаването му. Друг начин е да бъде подадена жалба пред административен съд съгласно процедурата, предвидена в Административнопроцесуалния кодекс.

Къде мога да получа необходимите формуляри и допълнителна информация относно начина, по който да изготвя иска?

Формулярите за молба и информация за искането за обезщетение могат да бъдат намерени на [уебсайта на Съвета за социално осигуряване](#).

Има ли специална гореща телефонна линия или уебсайт, които мога да използвам?

Можете да се свържете и по телефона с доставчиците на услуги за подкрепа на жертвите. Данните за контакт с тях могат да бъдат намерени на [уебсайта на Съвета за социално осигуряване](#).

Мога ли да получа правна помощ (помощ от адвокат) при подготвянето на иска?

Да.

Има ли организации за подкрепа на жертвите, които могат да ми помогнат в процеса на искане на обезщетение?

Доставчиците на услуги за подкрепа на жертвите могат да помогнат и при претендирането на обезщетение.

Последна актуализация: 04/01/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.